

Antels vriendin Lotte overleefde
een zwaar auto-ongeluk

Samen vechten voor haar herstel

Antel (21) kon het altijd ontzettend goed vinden met Lotte (bijna 22),
maar na de middelbare school verwaterde het contact.

Op een dag hoorde Antel dat Lotte een zwaar ongeluk had gehad.
Na wat twijfel besloot Antel om haar vriendin op te zoeken in het ziekenhuis.
Het werd een emotioneel weerzien.

Lotte en ik leerden elkaar op de middelbare school kennen. We waren allebei dertien jaar en kwamen uit hetzelfde dorp. Daar hadden we elkaar weleens gezien, maar nooit contact gezocht. Op school kwamen we er al snel achter dat we dezelfde interesses deelden. We werden dikke vriendinnen. We konden urenlang kletsen over jongens, kleding, make-up en uitgaan. Ook vonden we het leuk om foto's van elkaar te maken. We luisterden graag naar muziek en hadden allebei een vreselijke hekel aan sporten. Lotte was een leuke meid. Ze was vrolijk, enthousiast en zelfverzekerd. Ze zag er hartstikke goed uit en kreeg genoeg aandacht van jongens. Lotte kon flink van zich afbijten als ze het ergens niet mee eens was. Ze was gek op toneel en wilde heel graag actrice worden. Ze ging gerust voor de klas staan om een toneelstukje op te voeren, dat vond ze helemaal niet eng. Ze was zichzelf en dat trok me aan. Ik ben dat namelijk ook. Bovendien waren we samen allesbehalve verlegen en konden daardoor weleens bitchy uit de hoek komen. In het begin zagen we elkaar alleen op school. We zaten helaas niet bij elkaar in de klas, maar we waren wel alle pauzes samen. Later spraken we ook na schooltijd af. Heel vaak waren we bij Lotte thuis en dan doken we achter de computer om te chatten. Elke dag na school

kwamen we samen bij haar of bij mij thuis, dan namen we iets te drinken en verdwenen achter de computer om met andere vriendinnen of jongens te chatten. Net zolang tot dat de computer door onze ouders uitgezet werd. We sms'ten ook erg veel, met hoge telefoonrekeningen tot gevolg.

Echte vriendinnen

We konden altijd bij elkaar terecht, of het nou over persoonlijke problemen ging of over gebeurtenissen op school. Ook bespraken we alles over de liefde. Als we allebei een vriend hadden, deden we graag leuke dingen met zijn vieren. Dan gingen we bijvoorbeeld samen naar het strand en keken we daarna nog een film. Een keer hadden onze vriendjes de film *Brokeback Mountain* uitgekozen, een vreselijke film over twee Amerikaanse cowboys die verliefd op elkaar worden. Wisten wij veel wat we daar toen van moesten vinden! Het kwam ook weleens voor dat Lotte uitgebreid met haar vriendje ging zoenen, terwijl ik met mijn vriendje naast hen op de bank een film zat te kijken. Typisch Lotte, dat boeide haar niks. Ik bleef dan maar naar de film kijken en dacht: oké, lekker laten gaan! Lotte had er lak aan wat een ander van haar vond. We konden allebei onszelf zijn, maar om die reden botste het ook weleens. In dat geval negeerden we

elkaar en volgde er een periode waarin we elkaar niet spraken of zagen. Dat duurde nooit lang en het kwam altijd automatisch weer goed. Voor onze ouders was het soms wel ingewikkeld. De ene dag hadden we ruzie en de volgende dag was alles weer bijgelegd. Onze vriendschap was erg intens. Ik kijk met veel plezier terug op mijn middelbareschooltijd. Ik deed niet zo veel, maar zorgde er wel voor dat ik elk jaar net overging. Huiswerk maken vond ik maar niks. In 2007 haalden we allebei ons vmbo-diploma. Lotte was afgestudeerd in de richting handel en verkoop en ik in de richting zorg en welzijn. Na de zomervakantie startten we allebei met een andere opleiding in Zwolle. Ik wilde graag schoonheidsspecialiste worden en Lotte was aangenomen voor de opleiding artiest drama aan het Deltion College. We bleven contact houden, maar kwamen minder bij elkaar over de vloer. Wel zagen we elkaar standaard op verjaardagen.

De voorgevoelens van haar zus klopten: er bleek iets vreselijks te zijn gebeurd met Lotte

Daarnaast kwamen we elkaar regelmatig in het dorp of in de trein naar Zwolle tegen. Dan was het weer als vanouds: dan kletsten we over alles wat ons bezighield. Het liep zoals het liep. We deden allebei ons eigen ding en gingen ook met andere vriendinnen om. Zo kon het gebeuren dat we aan het begin van een schooljaar allebei in dezelfde periode een nieuw vriendje kregen, maar het niet eens van elkaar wisten. Later bleek dat er zelfs maar één dag tussen zat! Ik had het erg druk. Ik moest vijf dagen in de week naar school, liep stage en had een zaterdagbaantje in een schoonheidssalon. Lotte bleek ondertussen auditie gedaan te hebben op het Mediacollege in Amsterdam. De selectie was erg streng en helaas werd ze afgewezen. Ze ging verder met haar opleiding in Zwolle, maar gaf niet op. In augustus 2009 werd ze alsnog aangenomen op het Mediacollege. Ik hoorde via andere vriendinnen dat het Lotte eindelijk gelukt was. Kerst en Oud en Nieuw gingen voorbij en het werd 2010. Op een dag kwam mijn zus naar me toe en vroeg: "Heb je al gehoord dat Lotte een ongeluk heeft gehad?" Nee, dat wist ik dus niet. "Is het ernstig?" vroeg ik voorzichtig.

"Ja, het is ernstig", vertelde mijn zus. "Vooral Lotte is er slecht aan toe."

Ik schrok enorm en zat vol vragen. Wat was er gebeurd? Omdat Lotte en ik elkaar al maanden niet meer persoonlijk gesproken hadden, wist ik niet goed wat ik moest doen. Kon ik gewoon op bezoek gaan? Was dat niet gek? Op een gegeven moment heb ik de oudste broer van Lotte een privéberichtje via Facebook gestuurd met de vraag wat er met Lotte gebeurd was. Ik kreeg een kort berichtje terug. Pas veel later vielen alle puzzelstukjes op hun plaats.

Verschrikkelijk nieuws

Op tweede kerstdag 2009 had Lotte samen met haar vriend een gezellige avond bij haar ouders, broers en zus gehad. Lotte en haar vriend wilden 's avonds laat nog naar een andere stad rijden, om daar met vrienden uit te gaan. Zowel de ouders van Lotte als de ouders van haar vriend vonden dat geen goed idee. Het had de dagen voor kerst flink gesneeuwd en het was nog steeds slecht weer. Ze waren echter niet op andere gedachten te brengen en gingen de weg op. Lotte had nog geen rijbewijs, dus haar vriend bestuurde de auto. Rond middernacht stuurde Lotte nog een sms'je naar haar moeder: ze had het niet naar haar zin en zou weer naar huis komen. Later die nacht droomde Marije, de zus van Lotte, dat er iets met haar zusje was gebeurd. Ze stuurde Lotte een berichtje met de vraag of alles goed ging, maar er kwam geen reactie terug.

Rond vier uur in de ochtend stonden er twee agenten voor de deur. Marije deed open en vroeg onmiddellijk of er iets met Lotte was. De agenten gaven geen antwoord op haar vraag en wilden graag haar ouders spreken. "Zeg het nou maar", smeekte Marije, maar ze maakte toch haar ouders wakker. De agenten vertelden eindelijk wat er aan de hand was. De voorgevoelens van Marije klopten: er bleek iets vreselijks te zijn gebeurd met Lotte, ze had met haar vriend op de terugweg een ernstig auto-ongeluk gehad. Ze waren met hoge snelheid uit de bocht gevlogen en tegen een boom tot stilstand gekomen. De auto was om de boom heen gekruld en de aan de kant waar Lotte zat, was de grootste klap geweest. Haar vriend had een aantal schrammen, Lotte was er veel slechter aan toe. Ze was door de harde klap bewusteloos geraakt en moest uit het autowrak gehaald worden. Dat ging niet: haar rechteronderbeen was vast komen te zitten en niet los te krijgen. De hulpdiensten hebben nog even aan amputatie gedacht, omdat Lotte zo snel mogelijk medische

hulp nodig had. Uiteindelijk is de auto opengeknijpt en kon Lotte met gillende sirenes naar het UMC St Radboud in Nijmegen vervoerd worden.

In het ziekenhuis werd pas echt duidelijk hoe ernstig Lotte eraan toe was. Ze had veel verwondingen, van top tot teen. Zo had ze een verbrijzelde kaak, een gebroken sleutelbeen, gebroken ribben, ingeklapte longen, een gescheurde milt en ook een verbrijzeld bekken. Haar rechteronderbeen lag helemaal open en alle huid was verdwenen. Ze werd in een kunstmatige coma gehouden. Na dit verschrikkelijke nieuws zijn de ouders van Lotte en van haar vriend in één auto naar Nijmegen gereden. Later zou blijken dat de vriend van Lotte door oververmoeidheid achter het stuur in slaap was gevallen. Iedereen in het dorp wist al snel van het ongeluk af en iedereen had er een mening over. Sommige buurtbewoners vonden het de schuld van de bestuurder, andere mensen zeiden dat ze samen de keuze gemaakt hadden om in de auto te stappen. Ik denk dat het verschrikkelijke ongeluk ook mij had kunnen overkomen als ik gereden had. De omstandigheden waren gewoon echt slecht! De ouders van Lotte waren dag en nacht bij hun dochter. De kunstmatige coma werd afgebouwd en toen bleek dat Lotte zelf in coma was geraakt. Pas in februari 2010 deed ze voor het eerst haar ogen weer open, hoewel ze nog steeds buiten bewustzijn was. Toch gaf het hoop. Ik twijfelde in die periode heel erg of ik bij Lotte op bezoek zou gaan. Het ongeluk had me heel erg aangegrepen, maar zou het niet raar zijn als ik nu ineens weer contact zocht? Aan de andere kant hadden we samen veel gedeeld en was het weinige contact tussen ons niet ontstaan, omdat we elkaar niet meer aardig vonden of ruzie hadden. Mijn moeder hakte uiteindelijk de knoop door en ging met me mee naar het ziekenhuis.

Coma

Lotte was inmiddels naar het Meander Medisch Centrum in Amersfoort vervoerd om dichterbij huis te kunnen herstellen. Helaas konden ze daar niet bieden wat Lotte op dat moment nodig had en volgde er een laatste overplaatsing naar Revalidatiecentrum Leijpark in Tilburg.

Op Goede Vrijdag reed ik met mijn moeder naar Lotte toe. Ik wist dat ze een eigen kamer had en niet meer aan de beademing lag. Bij aankomst was Lotte niet op haar kamer en daarom liepen we naar de koffieruimte om daar op haar te wachten. Op een gegeven moment kwam

er een rolstoel voorbij, geduwd door een verpleegster. Boven de hoofdsteen van de rolstoel zag ik een klein, blond staartje uitkomen. Lotte! Dat moest Lotte zijn. Ze verdwenen de gang in waar wij zojuist uitgekomen waren en we gingen er meteen achteraan.

De verpleegster reed de rolstoel een kamer in en verliet de ruimte. Gespannen keek ik tegen de achterkant van de rolstoel aan. Langzaam ging ik voor haar staan. Lotte had haar ogen open, maar keek dwars door me heen. Ik kon geen contact met haar maken en werd heel erg emotioneel. Samen met mijn moeder heb ik bijna drie kwartier tegenover Lotte gezeten.

Hoe hard moet de klap geweest zijn om deze lichamelijke toestand te kunnen veroorzaken, schoot er telkens door me heen. Ik was heel verdrietig en ik zag dat Lotte ook tranen in haar ogen had.

Mijn moeder heeft terug naar huis gereden, anders was het niet goed gekomen. De oom en tante van Lotte waren ook op bezoek gekomen en zij bleven bij Lotte in het revalidatiecentrum achter.

Die nacht sliep ik niet lekker. Het bezoekje aan Lotte hield me erg bezig, terwijl ik zaterdagochtend gewoon moest werken. Mijn bazin van de salon vroeg bij binnenkomst hoe het bezoek gegaan was. Ik kon er niet over praten, schudde alleen maar met mijn hoofd. Pas twee weken later was ik in staat om erover te vertellen. Lotte was nog steeds in coma en haar toestand had diepe indruk op mij gemaakt.

Op 25 april bezocht ik Lotte voor de tweede keer in het

revalidatiecentrum in Tilburg, samen met andere vrienden. Lotte en haar tweelingbroer Lennert waren die dag jarig, zij werden negentien jaar. Dat moest natuurlijk gevierd worden. Het was heerlijk weer, dus we zaten met zijn allen lekker buiten. Haar ouders, broers, zus en andere familieleden waren ook van de partij.

's Middags werd het tijd voor Lotte om op bed te rusten. Daar had ze totaal geen zin in en ze werd heel erg boos toen ze in haar rolstoel naar binnen werd gereden. Ze kan het zich niet meer herinneren, maar uit protest boog ze in haar rolstoel helemaal naar voren. Zoiets was nog niet eerder gebeurd! Was het een teken dat de coma minder diep werd?

Een therapie in Amerika zou haar nog kunnen helpen, maar daar is veel geld voor nodig

Inmiddels hadden de artsen te kennen gegeven dat Lotte nooit meer de oude zou worden, net als prins Friso en Jelte Stronkhorst (*Jelte liep op negenjarige leeftijd zwaar hersenletsel op, na ernstige mishandeling door twee jongens, red.*). De aansturing van haar lichaam door haar hersenen was ernstig verstoord, omdat ze bij het ongeluk zwaar hersenletsel had opgelopen. De gevolgen hiervan werden duidelijk toen Lotte na acht maanden coma weer 'bewust' verklaard werd. Ze kon haar lichaam toen nauwelijks bewegen. Langdurige fysiotherapie zorgde ervoor dat ze beweging kreeg in haar linkerbeen en linkerhand. Bewegen met haar linkerarm ging moeizaam en Lotte kon ook niet meer praten.

Omdat het voor haar ouders vanzelfsprekend was dat hun dochter weer naar huis zou komen, waren ze de benedenverdieping aan het verbouwen. Lotte zou daar een eigen slaap- en badkamer krijgen, zodat ze volledig verzorgd kon worden na haar ontslag. De eerste tijd kwam ze alleen in de weekenden met de ambulance naar huis toe, doordeweeks verbleef ze nog steeds in het ziekenhuis in Tilburg. Door de fysiotherapie ging ze

steeds met kleine stapjes vooruit. De logopediste leerde Lotte haar speeksel door te slikken, want ook dat kon ze in eerste instantie niet meer. Alle belangrijke voedingsstoffen kreeg ze in vloeibare vorm, Nutri, binnen, want kauwen ging heel moeilijk.

Hoop

Ondanks alle lichamelijke beperkingen werd al snel duidelijk dat Lotte geestelijk helemaal bij was. Als je twee bordjes, één met het woord 'ja' en de ander met 'nee', voorhielt en een vraag stelde, dan antwoordde ze door met haar ogen naar links of rechts te kijken. Op die manier koos ze dus voor 'ja' of 'nee'. Ook haar ogen spraken boekdelen, heel veel kon je zien aan de blik in haar ogen.

Ik kwam elke veertien dagen bij Lotte op bezoek als ze thuis was. Dan ging ik bij haar zitten en praatte over van alles, net als vroeger. Ik ben nooit bang geweest dat Lotte zou overlijden, maar ik heb haar kritieke toestand dan ook niet meegemaakt. Onze vriendschap is weer opgebloeid en we hebben elkaar opnieuw leren kennen. Lotte wil trouwens absoluut niet anders behandeld worden, dat laat ze duidelijk merken met geluiden en gezichtsuitdrukkingen. We gaan tegenwoordig vaak winkelen en naar de bioscoop. Ook heb ik in het begin regelmatig bij Lotte op de kamer geslapen. Dat vonden we allebei leuk. Na haar ongeluk is Lotte veel mensen kwijtgeraakt. Ook de relatie met haar vriend heeft het niet overleefd. Na anderhalf jaar wilde Lotte graag weer leuke dingen doen, zoals een weekendje weg, maar hij zag dat niet zitten. Lotte heeft het uiteindelijk uitgemaakt, zodat hij verder met zijn leven kon. Hij zou contact houden, maar dat is niet gebeurd. Dat heeft haar heel veel verdriet gedaan. Lotte kan inmiddels redelijk communiceren, al gaat het langzaam. Van het ongeluk en de dagen daarvoor geeft ze aan dat ze zich daar niets meer van kan herinneren. Door middel van gebaren maakt ze duidelijk wat ze ergens van vindt. Met behulp van een kaart waarop alle letters van het alfabet staan, kan ze zinnen maken als de spreekcomputer niet in de buurt is. Ook kan ze een speciale computer met haar linkerhand bedienen en daardoor mailen, sms'en en actief zijn op Facebook. Knikken en haar schouder optillen als ze iets niet weet, lukt eveneens. Lotte heeft momenteel ook meer controle over haar mond, waardoor ze ook weer kan lachen. Kauwen lukt echter nog steeds niet.

De afgelopen drie jaar heeft Lotte op verschillende plaatsen in Nederland gerevalideerd. De artsen con-

cludeerden pas geleden dat ze niets meer voor Lotte konden betekenen. Via een andere patiënt kwamen de ouders van Lotte achter het bestaan van een baanbrekende therapie in het buitenland. Door een zuurstof- en stamceltherapie zou ze nog wel vooruitgang kunnen boeken. Het plan om met Lotte naar Amerika te gaan, werd steeds concreter. Helaas is de behandeling nog experimenteel en daarom wordt het niet vergoed. Er is minstens € 150.000 nodig om de reis, het verblijf en de behandeling te kunnen financieren. De grootste hoop op herstel komt van een Amerikaans lotgenootje: Ashley. Ook Ashley heeft een auto-ongeluk gehad, waardoor ze in coma raakte. Zij heeft de experimentele therapie ondergaan en kan alles weer. Weliswaar matig, maar ze kan weer lopen en praten. Vooral dat laatste is een grote wens van Lotte en daar wil ze voor vechten.

Stichting Lotte's Leven

Eind 2012 heb ik samen met de ouders van Lotte en een aantal anderen Stichting Lotte's Leven opgericht. Hiermee hopen we zo snel mogelijk het benodigde bedrag bij elkaar te krijgen. Een professioneel gelanceerd promotiefilmpje moet de situatie van Lotte bij iedereen bekendmaken. De eerste tekenen zijn gunstig, want de telefoon staat roodgloeiend. Veel bedrijven en particulieren willen actievoeren voor Lotte. Op diverse plekken staan collectebussen. Inmiddels is er al een mooi bedrag binnengekomen. Als het zo blijft doorgaan, kan Lotte misschien volgend jaar al naar Amerika. Dat zou toch fantastisch zijn? Lotte vindt alle publiciteit trouwens geweldig. Ze staat nog steeds graag in de belangstelling. Ik zal er alles aan doen om mijn vriendin naar Amerika te krijgen. Ondanks alles blijft ze vechten en geloven in verbetering. Ze zet door en dat vind ik zo knap! Natuurlijk is ze ook vaak gefrustreerd, maar dat is logisch. Ze is zwaar gehandicapt, totaal afhankelijk van anderen en zit gevangen in een lichaam dat niet functioneert. Probeer dan maar eens positief te blijven. Nee, ik heb heel veel respect voor Lotte en hoop dat ze haar drieëntwintigste verjaardag in Amerika kan vieren. Wie weet wat de toekomst nog voor haar in petto heeft! ●

ONTMOETING MET LOTTE

Journaliste Anika interviewde Antel voor dit verhaal, maar ging ook langs bij Lotte om kennis met haar te maken. Het was een bijzondere ontmoeting.

Samen met Antel ga ik naar Lotte. Haar moeder en haar zus Marije zijn ook aanwezig. Met stralende ogen volgt Lotte nieuwsgierig mijn bewegingen als ik haar een hand geef en mezelf voorstel. Ze knikt naar me. Het is een prachtige meid met lange, blonde haren die in een staart zijn samengebonden. Ze heeft leuke kleren aan, een beetje make-up op en ze draagt allerlei kleurrijke armbandjes om haar linkerpols. In eerste instantie verraaft alleen de rolstoel dat er iets bijzonders met Lotte aan de hand is.

Het is indrukwekkend om te zien hoe normaal de familie met Lotte omgaat. Ze wordt bij elk gesprek betrokken en kan via haar 'praatkaart' langzaam woorden vormen, zodat ze gehoord wordt.

Als Antel zich verspreekt, is Lotte de eerste die het doorheeft. Ze begint te honen en gaat met haar hoofd heen en weer. Haar linkerhand komt in beweging. Via de 'praatkaart' laat ze weten hoe het werkwoord juist vervoegd moet worden. De twinkeling in haar ogen en de grote grijns op haar gezicht zorgen ervoor dat ik een glimlach niet kan onderdrukken. Hoewel Lotte niet meer kan praten: ze is toch duidelijk aanwezig.

Even later laat ze me via Marije weten dat ze acht maanden in coma heeft gelegen en dat ze niet verlamd is! Of ik dat wel correct in mijn verhaal wil zetten.

Tijdens een eerder voedingsmoment met haar moeder heeft Lotte haar toevertrouwd dat ze gelukkig is, zolang de mensen om haar heen dat ook zijn. Daarnaast went het om niet te kunnen praten.

Ze is trots op haar vriendin Antel. "She means the world 2 me", laat Lotte weten. Zwaar onder de indruk van haar positieve houding en haar grapjes verlaat ik de woning. Respect!

Wil je reageren op het verhaal van Antel en Lotte?:

redactie@intens-magazine.nl

Tekst: Anika Rooke • Foto: Cheeseworks

Kijk voor meer informatie over Lotte op:

www.facebook.com/LottesLeven
<https://twitter.com/LottesLeven>